

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: En polsk Familie: 1-2. - 1926

Citation: Hauch, Carsten: "En polsk Familie: 1-2. - 1926", i Hauch, Carsten: *En polsk Familie: 1-2. - 1926*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. 278. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hauch01val-shoot-idm140529612903936.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: En polsk Familie: 1-2. - 1926

TIENDE CAPITEL. *En skiev Stilling.*

Uagtet jeg nu, som sagt, udarbejdede mine poetiske Forsøg ganske hemmelig, saa havde jeg dog gjerne hørt Andres, især Frøken Wahlsteins Dom derover, og jeg tænkte ofte paa, hvorledes jeg, uden at nævne mig som Forfatter, kunde erfare den. Dette lykkedes mig først senere, da jeg omtrent var femten Aar gammel; men de Betingelser, hvorunder det skede, vare af den Natur, at min Digterkrands i 279 lang Tid trykkede paa mit Hoved, som en Tornekrone.

En Dag mødte jeg Gustav paa Gaden med et Buur, hvori der sad en tam Stær. »Hvor har du faaet den fra?« spurgte jeg. »Den har jeg købt,« svarede han, »det er en Foræring til en smuk lille Pige, som jeg kiender, paa hendes Fødselsdag.« - »Vil du give den saaledes ligefrem?« - »Ja, naturligviis.« - »Vil du ikke ledsage din Gave med et Par Ord?« - »Ledsage den med Ord! jo vist, jeg vil sige, at det er just en smuk Stær, og derpaa ønske hende til Lykke paa hendes Fødselsdag.« - »Jeg mener, om du ikke vil skrive et Par Vers ved den Leilighed?« - »Et Par Vers? Er du gal, kan jeg skrive Vers!« - »Hvis du ønsker det, skal jeg skrive dem for dig.« - »Ja, min Siæl ønsker jeg det, hvis jeg blot maa sige, at jeg har skreven dem selv.« - »Det forstaaer sig.« - »Og du maa da aldrig forraade mig.« - »Nei aldrig.« - »Men du maa skrive dem strax.« - »Inden to Timer skal du have dem.«

Jeg ilede nu hjem og skrev nogle Vers i Fuglens Navn, hvori jeg lod det lille Dyr udtrykke sin Glæde over at tilhøre en saa god og elskværdig Herskerinde. Disse Vers vare vel ikke udmærkede, men de passede dog til Leiligheden; de bleve derpaa ved et Baand befæstede til Fuglens Hals, og gjorde, vel meest i Betragtning af Digterens Alder, en overordentlig Lykke. Næste Dag kom Gustav til mig, fuld af Glæde, og fortalte, at han var bleven overøst med Ros, »dog al Æren er din,« sagde han, »men det maa være en Hemmelighed, jeg skal aldrig glemme den Tieneste, du har viist mig, men siig det blot ikke til Nogen, hører du?« Jeg maatte da sværge en høi Eed paa, at jeg aldrig skulde forraade ham. »Du har jo selv lokket mig dertil,« sagde han, »husk derpaa! det vilde være den skiændigste Streg, hvis 280 du sladdrede af Skole, og jeg vilde da heller ikke leve et Øieblik længere.«

Da jeg næste Dag kom til Frøken Wahlstein, var Antonia der; til min Forundring saae jeg ogsaa den lille Stær i sit Buur, og det Digt, jeg havde skreven, laae ved dens Side paa et lille Bord. »I Sandhed, Gustav har et Talent, som jeg mindst tiltroede ham,« sagde Frøken Wahlstein, »hør engang dette Digt, som han i Gaar gav Antonia!« Dermed læste hun mit eget Arbejde op, og mit Hierte bankede høit af Glæde over den Ros, hun, uden at vide det, tildeelte mig. »Altsaa du er den lille Pige, hvis Fødselsdag det var i Gaar?« sagde jeg til Antonia. - »Ja,« svarede hun, »er det ikke et smukt Digt, før kunde jeg aldrig lide Gustav, men nu, da han skriver saa smukke Vers, holder jeg meget af ham.« - »Det er dog besynderligt, hvor man kan gjøre et Menneske Uret,« sagde Frøken Wahlstein, »hvis det var dig, Franz, da vilde jeg ikke have undret mig saameget derover, men Gustav, det havde jeg aldrig troet.« - »Ja, det er Skade,« sagde Antonia, »at Franz ikke kan digte slige Vers.« - Jeg vilde i hiint Øieblik have givet Meget for at kunne tilstaae, at det netop var mig, der havde digtet dem.

Nogle Dage efter kom Gustav igjen til mig. »For Himlens Skyld, hielp mig!« sagde han, »nu da Folk troe, at jeg er Poet, har jeg aldrig et Øiebliks Ro, jeg skal nu skrive Vers snart for den Ene, snart for den Anden, min Fader især plager mig over al Beskrivelse; han lod mig ingen Ro i Gaar, før jeg lovede ham et Par Vers til en af vore Venners Fødselsdag, jeg kan naturligviis ikke skrive dem selv, jeg er derfor ulykkelig, hvis du ikke hielper mig, men du maa hielp mig, du har jo selv trukken mig ind i denne Ulykke, saa maa du ogsaa hielp mig ud deraf igjen.«

281

Gustavs Fordring forekom mig billig, og jeg hialp ham ogsaa denne Gang, ja uagtet mit Digt sikkert manglede den Kiærne, som kun den modnere Alder giver, saa høstede det dog igjen megen Ros, hvilket Gustav trolig berettede mig, men tillige gientog han sin Bøn om Taushed, som jeg atter høit og dyrt lovede, og som jeg, selv om jeg ikke havde lovet den, maatte iagttage, hvis jeg vilde vedblive at leve i Advocatens Huus.

Denne blev nemlig mere forbitret over Gustavs indbildte Digtalent, end over alle hans foregaaende Drillerier. »Hør du!« sagde han en Dag til mig, »jeg husker nok, at du engang gav dig af med at være Verse-mager, men finder jeg nogensinde blot saameget som et halvt Riim i dine Giemmer, da kan du see dig om efter en anden Bolig, Knegt! thi hos mig bliver du ikke et Øieblik længere, forstaaer du mig? - Nu, nu,« sagde han mildere, da jeg stod forbløffet, i den Tanke, at Gustav havde forraadt mig, »vær du rolig! det er ikke paa dig, jeg egentlig er vred.« - »Paa hvem er De da vred?« vovede jeg at spørge. - »Alene paa den næsvise Dreng, den Gustav,« svarede Advocaten, »der, fordi han ikke duer til Andet, endelig har begyndt paa at skrive Vers, hvilket i mine Tanker er det Dumteste, nogen Dumrian kan forfalde til. Lad ham da nu

see, hvad hans Vers ville indbringe ham, og om han kan leve deraf, thi af min Formue faaer han, hvis han ikke forbedrer sig, aldrig en Skilling.«

Hos Frøken Wahlstein derimod blev Alt ganske anderledes optaget, da jeg igjen kom til hende, fandt jeg Gustav der, tilligemed den nu fiortenaarige Antonia. »Har du hørt Gustavs sidste Digt,« sagde Frøken Wahlstein. Da jeg negtede dette, læste hun Digtet for mig, og jeg mærkede vel, at det havde hendes Bifald. Uagtet jeg inderlig glædede mig 282 ved hendes Ros, paatog jeg mig dog en ligegyldig Mine derved, ja for at vise min Upartiskhed, udpegede jeg endog et Par Feil i Formen, der, som jeg vel vidste, fandtes i Digtet. Frøken Wahlstein saae forundret paa mig. »Er du bleven en saa streng Criticus?« sagde hun. Antonia derimod rødmede stærkt, i det hendes fine Læber fortrak sig til et bittert Smil. »Nattergalen behøver neppe at solfeggiere og gaae paa Syngeskole hos Hr. Franz, for at synge smukt,« udbrød hun endelig. »Nu bliv ikke saa ivrig, lille Antonia!« sagde Frøken Wahlstein, »og De, Gustav, hovmod Dem ikke af Deres Fortrin! vredes heller ikke paa Deres Ven, fordi han ærlig siger Dem Sandheden! husk overhovedet, at Beskedenhed er en Dyd, der anstaaer Digteren, thi han lytter jo kun til en hemmelig Røst, og det Bedste, han veed, er Aandens og ikke hans Eiendom.« - »Jeg mener dog,« svarede Gustav, i det han gav mig et hemmeligt Vink, ligesom om han talte min Sag, »at det, jeg selv har skrevet, det være nu godt eller slet, hører mig til og ingen Anden.« - »Kun de Ydmyge af Hiertet,« svarede hun, »de, som føle, at de Intet ere uden en høiere Bistand, kun de skulle tale evige Ord til Verden.«

Jeg følte vel Sandheden af hendes Tale, og foresatte mig aldrig at glemme den, thi det er jo dog egentlig til mig, tænkte jeg ved mig selv, at alt dette bliver sagt.

Da vi gik hjem, var Gustav ikke saa venlig, som han pleiede at være. »Hvilken ond Aand drev dig dog til at criticere vort Digt,« sagde han endelig, »hvad i al Verden nytter sligt til? Lad dem finde Feilene selv, hvis de kunne, finde de dem ikke, da er det jo desbedre for os.«

Der gik nu ingen Uge hen, hvori jeg ikke maatte skrive et eller andet lille Digt til Gustav, og jeg 283 mærkede med Fornøielse, at han naaede et Slags Anseelse derved. Men hvad der undrede mig meest, var, at Gustav ikke blot tilegnede sig Æren for disse Smaating hos Andre, men at han endog bedrog sig selv undertiden, og indbildte sig, at de virkelig vare digtede af ham. »Før fik jeg bestandig Utak for Alt, hvad jeg gjorde,« sagde han saaledes flere Gange, »men nu har man faaet Øinene op, nu kunne dog Folk see, hvad jeg duer til, naar jeg vil strengere mig an.« »Ja det forstaaer sig, jeg veed jo nok, at du egentlig har skrevet dem,« lagde han engang til, da han saae min Forundring, »men det er dog mig, der breder dem ud blandt Folk, og skaffer dem Anseelse, og desuden har du jo lovet at tie stille dermed.«

For Resten kunde Gustavs øvrige Egenskaber saameget mindre tilintetgiøre Troen paa hans Talent, da han, naar Lunet kom over ham, hverken manglede Indfald eller øiebliklig Varme, hvorimod den høiere Digterild, den egentlige Konstnerphantasie, der med Kiærlighed tilegner sig og opliver Gienstandene, aldeles ikke fandtes hos ham.

Tilslidst blev jeg dog kied af saaledes at bortskienke min aandelige Eiendom, jeg begyndte derfor i min Fritid ogsaa at udarbeide Adskilligt, som jeg vilde beholde for mig selv; men her mærkede jeg, at den lunefulde Musa ofte blev mig utro, og at det, jeg saaledes digtede, paa fire eller fem Undtagelser nær, ikke lykkedes saa godt, som det, jeg udarbejdede for Gustav. Grunden hertil var uden Tvivl, at Gustav bestandig opgav mig et indskrænket Æmne, og ikke fordrede Andet, end Leilighedsvers af mig, hvilke vel kunne lykkes et underordnet eller uudviklet Talent, uagtet dette ei er høiere Gienstande voxen.

Et af mine bedste Stykker fra den Tid var et 284 Mindedigt over den stakkels Johan, der havde været min Barndoms tro Ven, og der nu pludselig døde. Dette var et smerteligt Tab baade for mig og for Advocaten; han søgte ved anstrengt Arbejde at glemme sin Sorg, jeg fandt min Trøst i en veemodig Erindring. Det Digt, hvori jeg især lod min Smerte udstrømme, havde jeg gierne til Ære for den Afdøde ladet trykke under mit eget Navn, men jeg vovede det ei for Advocatens Skyld. Jeg viste det imidlertid til Gustav, der tilbød sig at lade det aftrykke uden Navn. Dette tillod jeg gierne, og læste saaledes, efter nogle Dage, Digtet i et offentligt Blad, men til min Forundring saae jeg de to Begyndelsesbogstaver af Gustavs Navn derunder. »Hvad skal det sige?« spurgte jeg, da jeg saae Gustav igjen, »hvorledes kan du tillade dig Sligt, uden mit Minde?« - »Det er ikke min Skyld,« svarede han, »det er en Misforstaaelse af Udgiveren, thi uagtet jeg forsikkrede ham om det Modsatte, troede han dog, at Verset var af mig, hvorfor han tillod sig at sætte mit Mærke derunder; det var en stor Næsviished, for hvilken jeg alt har sat ham strengt i Rette, og du kan være vis paa, at han aldrig vover paa sligt mere.« - Hertil svarede jeg intet, men i mit Hierte var jeg overbeviist om, at han ei ved denne Leilighed var saa uskyldig, som han gav sig ud for, og i Følge min daværende lidenskabelige Stemning, ærgrede jeg mig meget over denne hans Opførsel.

I min Mening om Gustav bestyrkedes jeg end mere ved følgende Optrin: Jeg havde allerede tidligere skrevet et Smædedigt over Gedebukkens Anfald paa Advocaten, hvilket Digt jeg selv siden efter, da jeg fik bedre Indsigt, misbilligede. Dette fandt Gustav engang, da han bladede i mine Papirer. Han loe meget deraf, og jeg fik ingen Ro for 285 ham, før jeg tillod ham at skrive det af. Nogen Tid efter saae jeg i et Selskab Gustavs Fader, en forfængelig Mand, der glædede sig meget over sin Søns indbildte Talent, og forelæste

dennes Vers ved enhver given Leilighed. Han talte ogsaa til mig om sin Søns Poesier, hvilke, efter hans Paastand, vakte stor Opsigt hos Kiendere. Endelig tog han mig hemmelig hen i en Krog, og viste mig hiint satiriske Digt, som jeg selv havde skrevet, og spurgte, om jeg kiendte det. Jeg blev meget forbauset ved at skue det i hans Hænder. - »Dette Digt burde De aldrig have seet,« raabte jeg. - »Ja, ja, det kan saa være, men vittigt er det dog.« - »Ei, det er et letsindigt Forsøg, der for længesiden burde været brændt, saameget mere da det driver Spot med en brav Mand, der ikke fortjener det.« - »Ja, ja, det vil jeg gjerne tilstaae, men det røber dog Talent, det kan De ikke negte.« - »Ak, Talentet er ikke stort, det er et ubetydeligt Stykke.« - »Saa!« sagde han med en fornærmet Mine, »der gives dog dem, der ere af en anden Mening, det forsikkrer jeg Dem, jeg har talt med fornuftige Mænd, der finde Digtet fortræffeligt.« - »De er meget overbærende,« svarede jeg, »det er for Resten et umodent Forsøg, jeg skrev det endnu i mine Drengenaar.« - »Hvad?« udbrød han, »har De?« - Videre kom han ikke, men hans Træk slappedes pludselig, og viste en dyb Bedrøvelse, medens han taus stak Manuscriptet i Lommen. Først da blev det mig klart, at Gustav havde indbildt sin Fader, at dette Digt ogsaa var skrevet af ham. Jeg følte vel, at jeg nu havde beredet Gustav en stor Krænkelse, men jeg var den Gang endnu saa verdslig stemt, og, hvilket jeg til liden Ære for mig selv maa tilstaae, saa opbragt over hans Fremfærd, at jeg kun lidt brød mig om de Ubehageligheder, jeg ved min Opførsel kunde volde ham.

286

Den anden Dag styrtede Gustav fortvivlet ind i mit Kammer. »Du har gjort mig ulykkelig,« sagde han, »min Fader er yderst forbittret, og jeg maa befrygte at blive til Spot for den hele By.« - »Og det med Rette,« svarede jeg, »thi din Umættelighed efter fremmed Eiendom gaer jo over alle Grændser.« - »Og hvis er Skylden?« raabte han, »husk dog, jeg bad dig ikke om dine Vers, du selv tilbød mig dem frivillig, ja du tvang mig næsten til at modtage dem, du trak mig ind i den ulykkelige Kreds, du stødte mig med Magt ind i den falske Stilling, hvori jeg skal synes, hvad jeg ikke er; men det var Alt kun en udtænkt Ondskab af dig, for tilsidst at beskæmme og nedtræde mig i Støvet, ja du er slet og onskabsfuld, du har fanget mig med din Snedighed, du har baaren dig diævelsk ad imod mig, thi du har, liig en ond Aand, laant mig en Sum, for tilsidst at lade mig betale dig med mit Liv og mit Hierteblod.« Gustav stod bleg paa Gulvet, da han sagde dette, hans Aasyn var fordreiet, og Fortvivlelse stod malet i hvert af hans Træk. I denne Tilstand vakte han virkelig min Medlidenhed; jeg stræbte derfor at trøste ham, og forsikkrede, at jeg aldrig forlangte igien, hvad jeg havde skienket ham, at alle hine Smaating skulde være hans for bestandig. - »Men nu hiint lille Digt,« sagde han, »hvormed du dog selv er misfornøiet, som du selv foragter, hvorfor vil du ikke skienke mig det?« - »Fordi en brav Mand derved kan blive til Fabel for den hele By.« - »Men jeg lover dig, at ingen Flere skulle see det.« - »Nu vel, saa tag det i Guds Navn, hvis det kan berolige dig.« - »Det er godt,« sagde han, »nu mærker jeg dog, at du mener det ærligt.« - Med disse Ord satte han sig ned, og blev i nogle Øieblikke rolig siddende; men pludselig vendte igien Fortvivlelsen tilbage. »Ak,« raabte han, »det hjælper 287 ikke, jeg er dog solgt og forraadt, jeg skal bestandig skrive flere Digte og atter flere, og det har ingen Ende, ligesom Kilden, der stedse rinder og atter rinder, ere mine Venners Fordringer, og hvis du ikke hjælper mig, saa seer jeg ingen Redning.« - »Du maa sige Nei til disse Anmodninger,« sagde jeg, »thi du spiller jo dog ellers en uværdig Rolle, hvad kan al Verdens Ros nytte dig, naar du dog ikke fortjener den?« - »Ja, ja, du har godt ved at tale,« sagde han, »du kiender endnu ikke den Sødme, der ligger i Berømmelse, og endnu mindre den Mismod, den forladte Tilstand, en dalende Hæder medfører.«

Derpaa faldt han atter hen i Taushed, endelig udbrød han: »Nu har jeg funden Raad for os begge, hør, hvad jeg vil sige dig: Hielp mig blot nogle Gange endnu! Nei tro ikke, du skal skienke mig dine Vers, du skal blot laane mig dem, du kan jo dog ikke bruge dem nu, thi min Onkel, Advocaten, jager dig paa Døren, naar han blot aner, at du har skreven et eneste Riim, jeg derimod agter ikke hans Vrede, thi jeg har brudt mit Venskab med ham. Jeg lover dig derfor at gjøre dine Vers bekiendte, jeg skal samle Ros for dig, ligesom Bierne samle Honning og Høstmændene Korn for deres Herrer, og tilsidst, naar min Onkel er død, naar du tør træde frem offentlig, som den, du er, da reiser jeg bort, langt bort, og forandrer mit Navn, da maa du i Guds Navn fortælle, hvorledes Alt er tilgaaet, da maa du smykke dig med alle de Laurbær, jeg har sanket til dig, jeg er da borte, og bryder mig Fanden derom.«

Jeg fandt Gustavs og min Stilling saa besynderlig, at det virkelig forekom mig, som om vi begge kunde være tiende med hans Forslag, jeg lovede ham derfor endnu nogle Gange at hielpe ham.

I Følge dette Løfte kom Gustav igien et Par Dage efter, og spurgte, om jeg ikke havde digtet Noget, 288 der kunde fremsiges i et Selskab. - »See selv efter!« svarede jeg. - Han giennemsøgte da mine Papirer og udvalgte tre til fire Stykker, der virkelig hørte til det Bedste, jeg havde digtet. Omtrent otte Dage efter modtog jeg en Indbydelse til et Aftenselskab hos Frøken Wahlstein. Jeg kom og fandt en glimrende Forsamling, der var fordeelt i flere Værelser; Antonia saae jeg i Begyndelsen ikke, hvorimod Gustav var tilstede, tilligemed sin Fader. Frøken Wahlstein selv sad i en Sopha i den store Sal, hun saae bleg og venlig ud, men talte kun lidet med mig. Midt i Salen var et Forhæng. Paa et givet Vink gled Forhænget til Side, og Antonia traadte frem; hun var klædt i en sneehvid Dragt, hendes Haar hang i Lokker om hendes Kinder, en Krands af Egeløv og hvide Roser omsnoede hendes Hoved. Mig syntes, at jeg aldrig før havde seet hende saa smuk. I Begyndelsen var hun forlegen, endelig fattede hun sig, og begyndte med usikker Stemme at fremsige et af de Digte, Gustav nylig havde hentet hos mig, men lidt efter lidt vandt hun Sikkerhed, og foredrog det Hele med saamegen Følelse, at det forekom os Alle særdeles smukt. Aldrig har vel en ung

Forfatter været mere henrykt, end jeg, da jeg hørte de Ord, der vare udsprungne af min inderste Siæl, paa et saa elskeligt Væsens Læber. Jeg forekom mig selv adlet ved den Hæder, der vistes mit Arbeide, og jeg hensank i en sød Drøm, af hvilken jeg først vaagnede ved hendes Bortgang, da levende Bifaldsytringer lode sig høre, og Antonias og Gustavs Navne tonede fra alle Sider. Efter nogen Tid kom en anden Pige ind, der fremsagde et bekiendt Digt, hvilket i Værd langt overgik mit, men der ikke blev saa godt giengivet, og derfor heller ikke gjorde saamegen Lykke. Derpaa fremkom atter Antonia; et nyt Forsøg af mig tonede fra hendes Læber, og det syntes 289 mig, som hvert Ord var forvandlet til Musik. Nu traadte flere Fremmede op, der fremsagde mange smukke Ting, men Ingen vakte saa stor Beundring, som Antonia. Endelig bevægede Forhænget sig, og den halve Deel af Salen skiultes for Tilskuerne. Kort efter gled det igien til Side, og Antonia stod i Forgrunden tilligemed tre andre Piger, de vare alle hvidklædte, i Baggrunden saaes et Pianoforte, paa hvilket en femte Pige spillede, og hvorfra skiønne Harmonier udgik. Pludselig istemmede Antonia, tilligemed sine Selskabssøstre, en fiirstemmig Sang, hvortil ogsaa jeg var Forfatter, og hvortil der var sat en saa skiøn Melodie, at den bragte mig Taarerne i Øinene. Med denne Sang sluttede Fremstillingen. »Hvem har digtet Melodien?« spurgte jeg min Nabo. »Hvem Anden, end Frøken Antonia!« svarede han, »og Ordene ere naturligiis af Gustav.«

Hele Selskabet samlede sig nu om Gustav og Antonia, for at bevidne dem sit Bifald. Alle vare enige om, at de sielden havde oplevet en skiønnere Aften, og saa forunderlig er Konsternes Kraft, naar de række hverandre Haanden, at Mennesker, der ellers kun fandt Nydelse i prosaiske Sysler, dog denne Gang kom i et Slags poetisk Ruus, saa de øiebliklig anede Noget om den Verden, der ellers var lukket for dem, i det mindste svore de høit og dyrt, at de aldrig havde moret sig kosteligere. Jeg saae nu Gustav nærme sig til Antonia, og hørte ham takke hende, fordi hun saa skiønt havde tolket hans bedste Følelser; herpaa svarede hun igien saa venligt, at det skar mig i min inderste Siæl.

»Den, der kan frembringe Sligt, behøver vel ikke at smykke sig med fremmede Fiædre,« sagde Gustavs Fader, i det han med et triumpherende Smiil gik mig forbi, »ikke sandt, Herr Franciscus Ordenga?« - »Hvorledes kunde De vove at tilegne Dem 290 Æren for et fremmed Arbeide?« spurgte Antonia, i det hun betragtede mig med et bebreidende Øiekast.

En usigelig bitter Følelse gik i dette Øieblik igiennem min Siæl, og jeg kastede et harmfuldt Blik paa Gustav, der stod ved Antonias Side, og ganske rolig havde hørt paa hendes Ord. »Jeg forsikkrer Dem,« sagde han endelig med et Smiil, »at vor gode Franz ikke er saa skyldig, som han synes; Deres Vrede beroer paa en Misforstaaelse, som jeg en anden Gang nærmere skal oplyse Dem om.« - »De er et meget ædelt Menneske,« sagde Antonia med et venligt Blik paa Gustav.

Jeg kunde og vilde ikke længere være Vidne til den Triumph, en Anden paa min Bekostning indhøstede; jeg greb derfor min Hat og ilede bort. Med Ufred i Hiertet, med alle Skinsygens Qvaler i Brystet, stod jeg nu igien paa mit eensomme Kammer, og stirrede ud over den dunkle Have, hvori Lindetræerne, som Skygger af en forgangen Herlighed, sukkede i Nattevinden. Jeg saae nu atter de stærkt oplyste Vinduer, og hørte den fierne Musik, ligesom i min Barndom, men jeg følte langt anderledes Eensomhedens Qval, end dengang; thi miskiendt, foragtet og udstødt i Natten, med et higende Hierte, langt borte fra alle Verdslighedens Glæder, forekom det mig, som jeg var bestemt til mit hele Liv at vandre forladt paa øde Veie, liig en usalig Aand, der paa engang er udelukket fra Menneskets Samfund og fra Paradisets Fryd.

Den næste Dag lod Frøken Wahlstein mig paa ny indbyde til sig. Da jeg kom, vare igien Gustav og Antonia der. Jeg blev ikke vel til Mode, da jeg saae dem, thi jeg frygtede igien for et ydmygende Optrin; dog denne Gang gik det bedre, end jeg troede. »Antonia skylder dig en Æreserklæring,« sagde Frøken 291 Wahlstein, »thi, efter Gustavs Tilstaaelse, har ogsaa du bidraget din Skiærv til hiint satiriske Digt, som jeg for Resten langt fra billiger. Du kunde altsaa med Rette tilegne dig en Deel deraf, og Antonia havde Uret i at krænke dig, og bør upaatvivlelig gjøre dig Afbigt.« Antonia nærmede sig nu rødmende, og sagde et Par Ord, der skulde udtrykke en Bøn om Tilgivelse, imidlertid saae jeg vel paa hendes Blik, at hendes Ord ikke kom fra Hiertet, og dette var ganske naturligt, thi, som jeg siden erfarede, ansaae hun Fortællingen om det dobbelte Forfatterskab for en ædelmodig Opdigtelse af Gustav, paa det jeg ei skulde beskæmmes i Verdens Øine.

»Jeg burde ikke have givet efter for Antonias, og Deres Faders Bønner, Gustav! jeg burde ikke have tilladt denne Fest,« sagde Frøken Wahlstein. - »Og hvorfor ikke?« spurgte Gustav. - »Det er et farligt Spil at lade den Unges Forfængelighed lege med Konsten.« - »Hvorledes mener De det?« - »Det er et farligt Spil,« blev hun ved, »naar Konstneren, istedenfor at erkiende noget Høiere over sig, falder paa at tilbede sig selv, og at sætte sig, som en Afgud, paa den Eviges Throne.« - »De er meget streng mod den stakkels Konstner,« sagde Antonia, »hvad skal dog lønne ham for sit Talent, hvis man ikke tør beundre og rose ham?« - »Jeg ønsker ikke, at Nogen skal savne den Ros, han fortjener, uden forsaavidt denne Ros kan fordærve ham. For Resten er Mængden meest tilbøielig til at rose netop den Deel af Poesien, der ligger Prosaen nærmest, thi den kan den lettest forstaae.« - »Skal dette være en Misbilligelse af mine Digte?« spurgte Gustav. - »De har hidtil kun brugt Deres Talent, for dermed at udsmykke den daglige Omgivning, men dertil er det for godt,« sagde Frøken Wahlstein. - »Hvad i al Verden skal da Poesien nytte mig til, naar jeg ikke maa 292 bruge den til Ære for mig selv og til Glæde for Andre?« spurgte Gustav. - »Husk,« svarede hun, »at det kun er de reneste

Draaber i Havet, der i luftigt Klædebon opstige under Stierne, det bittre Salt, det med Jorden Beslægtede bliver derimod tilbage i Oceanet! Bruger dog,« blev hun ved med usædvanlig Ild, »I, som have Ordets Magt, bruger dog undertiden de Farver, hvormed I saa tidt udsmykkede det Forgængelige og Ubetydelige, til at fremhæve det Bedste, det Udødelige og Evige! Husker at I ere de, der skulle skaffe Udødeligheden Seier over den lavere Natur! Værer derfor alvorlige og leger ikke blot med Konstene til Tidsfordriv! thi ogsaa det urene Hierte kan lege med den, ligesom ogsaa Brillenslangen, efter Sigende, kan dandse efter Musikens Toner.«

»Det forstaaer jeg ikke,« sagde Gustav. Jeg derimod forstod det vel, men jeg følte tillige mine Kræfters Svaghed. »Ak,« sagde jeg derfor, »De fordrer for Meget af Digteren, hans hele Konst er jo kun en Leeg, i det mindste vil Mængden aldrig erkiende den for noget Bedre.« - »For Mængden alene skriver han heller ikke,« svarede hun. - »Lad os ikke meer tale om Sligt!« raabte Gustav, »jeg skal skrive saa godt jeg kan, og dermed Basta.«

»Hvad den Qvinde dog kieder mig,« sagde Gustav, da vi gik hjem, »bestandig er hun i den syvende Himmel, aldrig taler hun om Andet, end om Stierne og om Udødeligheden; hvorfor gaaer hun da ikke ind i Udødeligheden jo før jo heller? Der er jo Ingen, der holder paa hende.« - Jeg meente, at det var en Vanhelligelse af min Venindes Navn, hvis jeg vilde tage til Gienmæle mod slige Angreb, derfor gik jeg stille hjem, uden at svare ham.

Frøken Wahlsteins Ord fandt derimod Gienklang i min Siæl, og jeg indsaar vel, at den rette guddommelige 293 Funke endnu manglede i mine Digte, dog følte jeg, at den var det Eneste, der kunde erstatte mit forsvundne Haab; blege og alvorlige syntes Muserne at staae i det Fierne, men deres Aasyn lovede mig dog endnu mange veemodige Glæder, og under Læsningen af de bedste Digtværker følte jeg, at der endnu gaves store Lys, der kunde oplære Livets Mørke, selv naar Kiærlighedens Blus slukkedes.

Paa denne Tid begyndte jeg, efter Frøken Wahlsteins Raad, at studere mit Lands seneste Historie, og den fangede da ganske min unge Siæl. Jeg rødmede over, at jeg saalænge havde glemt det Kald, hvortil jeg ved Fødselen indviedes, jeg, der alt, som Barn, saar Pragas Brand, og i hvis dunkleste Erindringer Skriget af de døende Børn paa Fiendernes Landser endnu gienlød. Jeg skammede mig ved hidtil at have offret min Kraft og mit Talent paa Ubetydeligheder, og ikke en eneste Taare, ikke en eneste Linie til hine Helte, der lode Livet for tilkommende Slægter, som de ikke kiendte, i den faste Tro, at disse vilde fortsætte det begyndte Værk. Ogsaa for mig havde hine Helte blødet, ogsaa til mig havde de sat deres Tro. Nu vidste jeg, hvad der skulde være Siælen og Hierteslaget i min Poesie, ved Weichselflodens Bredder, paa Italiens Valpladse, under St. Domingos brændende Himmel hvilede mine Helte. »Ja, det er Ret,« sagde jeg til mig selv, »det er en fortient Straf, at det, du har villet virke blot til din egen Forfængelighed og Ære, saaledes er bleven til Skiændsel for dig.« Endog Antonia, som jeg dog saa inderlig elskede, traadte nu for en Tid tilbage i Baggrunden af min Siæl, thi jeg følte, at mine Fædres Land var en endnu helligere Elskerinde, eller rettere, at det var min hidtil miskiendte Musa selv, der giemte de høieste Erindringer i sit sønderrevne 294 Bryst, og hvis Troskab og Ulykke maatte gjøre hende evig kiær for mit Hierte.

For Resten glemte jeg aldrig Antonia, og uagtet jeg, dybt krænket ved hendes Kulde og Foragt, ikke mere søgte hendes Selskab, saa var det dog, i mine svagere Øieblikke, min kiæreste Drøm, at jeg engang skulde staae reen for hendes Øine, og smelte hendes Siæl med Sange, der langt overgik Alt, hvad jeg hidtil havde digtet.